

בית משפט השלום בפתח תקווה

16 פברואר 2020

ת"א 18-07-18955 ברוורמן נ' כברה

בפני כב' השופטת הבכירה ניצה מימון שעשוע

תובעת דפנה ברוורמן

נגד

נתבע רונן כברה

פסק דין

לפני תביעה לפי חוק איסור לשון הרע, ע"ס 100,000 ש"ח.

התובעת הינה רעייתו של איציק ברוורמן (להלן: **ברוורמן**), לשעבר ראש עיריית פתח תקווה.

הנתבע הינו פעיל בתחום המוניציפלי בפתח תקווה, ובמסגרת פעילותו העלה מספר פרסומים (להלן: **הפוסטים**) ברשת החברתית פייסבוק (להלן: **הרשת**) ובהם הוציא דיבתה של התובעת רעה.

בתקופה הרלוונטית היה ברוורמן ראש העיר ומערכת הבחירות לראשות העיריה עמדה להתקיים באוקטובר 2018. עקב כך, פורסמו על ידי שני הצדדים – מטה הבחירות של ברוורמן ותומכיו מצד אחד, ויריביו הפוליטיים מצד שני, פוסטים רבים ברשת, שעסקו בפעילותו ובאופן מילוי תפקידו, לחיוב או לשלילה.

השתלשלות האירועים והפוסטים נשוא התביעה

ביום 27/06/2018 פרסם פלוני ברשת תמונה של כיתוב גרפיטי בבית ספר יסודי בעיר פתח תקווה בו נרשם "ברוורמן מכר את פ"ת לחרדים". לאחר כמה תגובות העלה הנתבע שתי תגובות ברצף, בראשונה העלה תמונות של כתבות לא מחמיאות על ברוורמן, ובשניה כתב "ראש עירייה מושחת".

כתגובה לתגובותיו של הנתבע ענה בעל פרופיל בשם אליהו בן יוסף: "מה קרה בבון התעוררת?"

הנתבע כתב בתגובה: "אליהו בן יוסף, פיקטיבי, חולני שמנוהל על ידי דפנה ברוורמן... איכס גדול".

נטען כי הנתבע המשיך לכתוב תגובות מכוערות ופוגעניות כלפי התובעת לפיהן היא מתחזה ל"אליהו בן יוסף" וכותבת פוסטים בשם פיקטיבי זה. כך, לאחר חילופי גידופים בין הנתבע לבין אליהו בן יוסף, שכינה את הנתבע "בבון" ושאר כינויים מעליבים, כתב הנתבע: "אל דאגה דפנה... הכל יהיה בסדר", ובהמשך: "איך היה עם מפקד התחנה? הוא היה שווה? כלבה!" וכן "ברוורמן מסכן. רחמים עליו. לא פשוט אצלו..." וכן "איך היה עם מפקד התחנה? אהב את

בית משפט השלום בפתח תקווה

16 פברואר 2020

ת"א 18-07-18955 ברוורמן נ' כברה

- 1 התחת השמן שלך? השמועות אומרות שלא...". "שרמוטה קטנה שכמותך. זה הסוף שלך.
2 נסדר לך עבודה במשק בית". "מסכן העלוב שישן איתך. רחמים עליו. את הרי חולת נפש!!!"
3 נטען כי כל טענותיו של הנתבע רחוקות שנות אור מהמציאות, המדובר בשקרים הזויים,
4 משוללים כל אחיזה במציאות.
5 כתוצאה מהתבטאויותיו של הנתבע, נוצר הד ציבורי רב אשר גורם לתובעת, לבעלה ולילדיה
6 לאי נוחות, שכן כאמור הם מופיעים וידועים בציבור הרחב.
7 נטען כי התנהלותו של הנתבע השפילה את התובעת בפני הציבור הרחב והיא נעשתה מתוך זדון
8 ובכוונה ברורה מצד הנתבע לפגוע בתובעת ובשמה הטוב וככל הנראה לצורך פגיעה בתעמולת
9 הבחירות של בעלה.
10 התובעת ביקשה לחייב את הנתבע לשלם לה סך של 100,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית
11 כדין ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל.
12 כן התבקש לחייב את הנתבע לפרסם תיקון וחזרה בו מן הדברים שכתב ברשת, במקום ובנוסף
13 שייקבע על ידי בית המשפט.
14 הנתבע טען כי לא ניכר כי הפוסטים מתייחסים לתובעת אלא למר אליהו בן יוסף, ועל כן
15 התביעה דגן נעדרת יריבות ועילה כנגד הנתבע.
16 נטען כי התכתובת נשוא התביעה החלה לאחר פוסט שפורסם בידי מר גיל בדובר, פעיל פוליטי
17 של התובעת וברורמן, ולא "פלוני". נטען כי המדובר בפוסט שנועד ללבות את האש בעיר פתח
18 תקווה, בין דתיים וחילוניים.
19 נטען כי התובעת נוהגת בבריונות, מתסיסה ומלבה את הרוחות במערכת הבחירות בפתח
20 תקווה, במטרה ברורה לייצר רעש תקשורתי סביב ברוורמן ולמנף את מועמדותו לראשות
21 העירייה בבחירות הקרבות.
22 נטען כי התובעת עשתה שימוש בתכתובת הנ"ל על מנת לנהל נגד הנתבע משפט שדה בציבור
23 ובאמצעי התקשורת. נטען כי התובעת היא שגרמה יוזמתה לתפוצת הפוסטים נשוא התביעה
24 אשר אלמלא פרסומים שלה ושל בנה בנדון, לא היו נחשפים לקוראים רבים.
25 נטען כי הפרסום כלל אינו עולה כדי עוולת לשון הרע כהגדרתה בחוק. המדובר בשיחה בין שני
26 אנשים במרחב הציבורי אשר מקניטים זה את זה ומחליפים ביניהם עלבונות.
27 נטען כי העלבונות המיוחסים לאליהו בן יוסף, אינם מיוחסים לתובעת בצורה מפורשת. חילופי
28 הדברים היו הדדיים ונבעו מהקנטה אישית של התובעת ו/או מי מטעמה כלפי הנתבע באופן
29 אישי בעוד שהיא מסתתרת מאחורי פרופיל פיקטיבי.

בית משפט השלום בפתח תקווה

16 פברואר 2020

ת"א 18-07-18955-18 ברוורמן נ' כברה

נטען כי הן ברוורמן והן התובעת, כמנהלת מטה הבחירות של ראש העירייה, ובעלת שליטה במנגנוני העירייה מכח קרבתה לברוורמן, הינם אנשי ציבור, ועל כן לנתבע זכות להביע דעתו בעניין התנהלותם, ובפרט בנושא החושף את פרצופה האמתי של התובעת בפני הציבור.

נטען כי התובעת היא שעומדת מאחורי הפרופיל הפיקטיבי של אליהו בן יוסף. נטען כי עיון בפוסטים שהועלו בפרופיל זה מגלה כי מדובר אך ורק בפרסומים שנועדו לקדם את בחירתו של ברוורמן פעם נוספת לראשות העירייה, והדבר מלמד כי מדובר בפרופיל פיקטיבי שנועד למטרה זו.

נטען כי פרסומים בתקופת בחירות נוטים להקצנה ולהשמצת המתחרים ועל כן האדם הסביר לא ייחס לתוכנם משקל רב.

מטעם התובעת הוגשו תצהירה, תצהיר בנה רועי ברוורמן (להלן: **רועי**) ותצהיר מפקד תחנת משטרת פתח תקווה לשעבר, סני"צ טל פיקרביץ (להלן: **פיקרביץ**).

מטעם הנתבע הוגש תצהירו.

העדים נחקרו על תצהיריהם.

התובעת חזרה בתצהירה על האמור בכתב התביעה והדגישה כי לא היה לה קשר או הכרות אישית עם מפקדת תחנת המשטרה בעיר. היא הכחישה כי יצרה ו/או הפעילה פרופיל בשם "אליהו בן יוסף" או פרופילים אחרים. בחקירתה מסרה כי שיתפה פוסטים שהעלתה עם אליהו בן יוסף, כמו עם עוד פרופילים שידעה שהם תומכים של בעלה. מסרה כי גם אחרי הגשת התביעה לא בדקה אם קיים אדם כזה. היא ציינה כי מצאה לנכון לשתף ברשת את הפוסט שהעלה בנה רועי בתגובה על הפוסטים המשמיצים של הנתבע, כדי להדוף את ההשמצות, לחזק את ילדיה ולמחות על ההידרדרות של מאבק הבחירות לשפת ביבים ופגיעה במשפחות וילדים.

רועי כתב בתצהירו כי נחשף לפוסטים של הנתבע בקבוצות פייסבוק בעניין הבחירות המוניציפליות שהוא והנתבע חברים בהן. לדבריו בקבוצות אלה חברים עשרות אם לא מאות אנשים שנחשפו לפוסטים. לאחר שהתאושש מהזעזוע שחש בעקבות הפוסטים, פרסם פוסט ובו פניה ישירה לנתבע בו הוקיע את חציית הקוים האדומים על ידי הנתבע וכתב כי בריונות מעידה על חולשה וכי על הנתבע, כמקרבן, להתבייש במעשיו, ולא על קרבן ההשמצות.

פיקרביץ מסר בתצהירו כי שימש באותה תקופה כמפקד משטרת פתח תקווה וכי הכיר את התובעת ובעלה במסגרת הדרכת בטיחות שהעביר להם בביתם בנוכחות שוטרים נוספים, לנוכח איומים שהיו כלפי ברוורמן. הוא הכחיש ניהול רומן עם התובעת וכתב כי אף הוא נפגע מהפרסום בהיותו נשוי ואיש משפחה.

הנתבע חזר בתצהירו על האמור בכתב ההגנה. הוא מסר כי בעבר היה פעיל פוליטי של התובעת וניהל עבורה פרופיל פיקטיבי שהקימה. הנתבע תאר את מעורבותה ופעילותה הרבה של התובעת בענייני

בית משפט השלום בפתח תקווה

16 פברואר 2020

ת"א 18-07-18955-18 ברוורמן נ' כברה

העיריה וכינה אותה כ"מתנהגת כראש ארגון פשיעה" בחלוקת תפקידים בעיריה למקורביה. בחקירתו
הוא חזר וטען כי האמירות "כלבה", "שרמוטה" וכו' לא התייחסו לתובעת, אלא אם היא זו שהפעילה
את הפרופיל אליהו בן יוסף. על ייחוס השחיתות לתובעת בתצהירו אמר בחקירתו: "לקחתי משפטן
בשקל ועשרה זה מה שהוא כתב".

דיון

בפתח הדיון יש לעמוד על מהותה של לשון הרע נגד התובעת, הכלולה בפוסטים והעומדת בהגדרות
החוק.

יש להבחין בין אמירות בוטות שהינן בגדר "ביטויים נסבלים" במרחב הציבורי וחוסים תחת עקרון
חופש הביטוי, כאשר מדובר במישור הפוליטי-מוניציפלי, לבין כאלה החורגות מהגנת חופש הביטוי
והבעת הדעה. כמו כן יש להבחין בין אמירות שאמיתותן לא הוכחה אך אין בהן כשלעצמן לשון הרע
על התובעת, לבין אלה שמהוות לשון הרע.

כך, הפעלת פרופיל פיקטיבי בשם אליהו בן יוסף המפרסם תכנים בתמיכה למועמדות ברוורמן, **הגם
שלא הוכחה ביחס לתובעת**, אין בה משום לשון הרע, שכן שימוש בפרופילים בדויים שנועדו לקדם
מסע בחירות של מועמד פוליטי אינו נתפס כביזור כמעשה אסור או בזוי, אלא כצינור פרסומי לגיטימי.
לפיכך איני רואה בעצם ייחוס הפרופיל של אליהו בן יוסף לתובעת, משום לשון הרע עליה (ואף לא
נטען כך בתביעה), גם אם טענה ספקולטיבית זו לא הוכחה כלל.

אכן, הפרופיל דן פרסם אך ורק תכנים שנועדו לקדם את מועמדות ברוורמן, הפסיק כליל את פעילותו
ופרסומיו לאחר הבחירות המוניציפליות (בהן ברוורמן לא נבחר), ואיש מטעם התובעת לא ניסה
לאתרו ולזמנו לדיון כדי להוכיח שמדובר באדם קיים. עובדות אלה תומכות במסקנה כי מדובר
בפרופיל פיקטיבי שהופעל מצידם של תומכי ברוורמן או מטה הבחירות שלו. בין מסקנה מסתברת זו
לבין הקביעה כי התובעת היא שעמדה מאחורי פרופיל זה, ארוכה הדרך, והנתבע לא הרים את נטל
ההוכחה לגבי טענתו זו כלל ועיקר.

גם מילות גידוף והשמצה ב"שפת השוק" בהן השתמשו "אליהו בן יוסף" והנתבע הדדית – "בבון",
"מצחצח נעלים" ו"ספארי" מצד אחד מול "חולת נפש" ו"נסדר לך עבודה במשק בית" מצד שני, אינן
מלים שיגרמו לייחוס תכונות שליליות, לפגיעה ממשית או להשפלת הנדון בעיני הקורא הסביר, יותר
משקללות המוחלפות בין נהגים במריבה בכביש יעשו כן. מדובר באמירות "נמוכות" המעידות יותר
על אומרן מאשר על מושאן.

לעומת זאת, האמירות החוזרות בהן ייחס הנתבע לתובעת קשר אינטימי עם "מפקד התחנה", השימוש
בביטויים המשפילים "כלבה" ו"שרמוטה", והשאלה "הוא היה שווה?" המדגישים את האופי המיני
של הקשר או המפגש המיוחס לתובעת עם אותו "מפקד תחנה", לצד התיאור הגופני הסקסיסטי
("אהב את התחת השמן שלך?"), אינם יכולים שלא ליצור בעיני הקורא הסביר רושם, כי בידי הכותב

בית משפט השלום בפתח תקווה

16 פברואר 2020

ת"א 18-07-18955 ברוורמן נ' כברה

- 1 מידע על קשר אינטימי או בלתי הולם בין אשתו של ראש העיר לבין "מפקד התחנה", תהא זו תחנת
2 המשטרה או מד"א או תחנת כיבוי אש.
- 3 מדובר בהשמצה בוטה הפוגעת ביושרתה ונאמנותה של אשה נשואה לבעלה, תוך הכתרתו כ"מסכן"
4 ש"רחמים עליו".
- 5 אין מדובר ב"הבעת דעה" על התנהגות התובעת בקשר לפעילותה הציבורית אלא בייחוס עובדות
6 פוגעניות שהנתבע כלל לא ניסה להוכיח את אמיתותן ולא טען כי יש בהן ממש! נהפוך הוא, הנתבע
7 הצהיר בחקירתו הנגדית כי "אני בטוח שהיא לא ניהלה רומן ולא תנהל רומן, לא חשבתי שהיא ניהלה
8 רומן".
- 9 ברי כי ההשמצות חסרות הביסוס העובדתי דן נועדו לפגוע בתובעת, להעליבה ולהשפילה ברבים, ובכך
10 לפגוע גם בכבודו של ברוורמן הנשוי לה וכביכול "מקורן".
- 11 גם אם פעל הנתבע מתוך אמונה סובייקטיבית כי התובעת היא העומדת מאחורי הפרופיל של "אליהו
12 בן יוסף" המשגר כלפיו ביטויים מעליבים בעלי נופך גזעני, הרי שחרג הרבה מעבר לסביר בנסיבות
13 העניין ואין באמונתו הסובייקטיבית – שלא הוכחה כלל – משום הגנה כלשהי.
- 14 אני דוחה את הטענות כי הקורא הסיבר של סדרת הפוסטים יחשוב כי האמירות מכוונות ל"אליהו בן
15 יוסף" ולא לתובעת, או שיש בהם עמימות לגבי מיהות מושאן.
- 16 לפיכך אני קובעת כי הנתבע פרסם בזדון לשון הרע על התובעת, כאשה נשואה וכדמות מוכרת בציבור
17 בעיר פ"ת, ביחסו לה קשר לא הולם או מפגש אינטימי עם "מפקד התחנה".
- 18 לעניין הנזק, התובעת לא טענה לנזק ממון אלא לפיצוי על עגמת הנפש הרבה ובושת הפנים שנגרמה
19 לה.
- 20 הנתבע טען כי התובעת היא שהעצימה את הנזק הנטען מאחר שהיא זו ששיתפה ברבים ברשת את
21 פרסומיו של הנתבע, במסגרת שיתוף פוסט של בנה רועי המגנה את פרסומיו של הנתבע.
- 22 אני סבורה כי התייחסות התובעת ובנה רועי לפרסומיו הבוטים והמשמיצים של הנתבע היתה נאותה
23 ומכובדת, ולא נועדה להעצים את הפרסומים המשמיצים למטרות של "התקרבות" או לעשות בהם
24 שימוש ציני לגריפת אהדה ציבורית. לא היה כל מקום כי התובעת ובני משפחתה יכופו ראשם ויאלמו
25 דום כדי לאפשר למי השופכין ששפך הנתבע לזרום לביבים באין מפריע.
- 26 בהתחשב בחומרת ההשמצה ובזדון שבפרסומה, בחשיפתה (במקור) לעשרות אנשים, ובהתחשב בכך
27 שהנתבע לא היה מוכן להתנצל על הפרסומים אלא הוסיף והשמיץ את התובעת בהקשרים אחרים לכל
28 אורך הדרך, ומנגד – בשים לב ליחס הספקני בו קורא סביר מתייחס למהימנות פרסומים מסוג זה,
29 בפרט כשלשונם נמוכה ומגדפת והקשרם הוא ויכוח פוליטי מתלהם, אני מעמידה את סכום הפיצוי לו
30 זכאית התובעת על 50,000 ש"ח.

בית משפט השלום בפתח תקווה

16 פברואר 2020

ת"א 18-07-18955 ברוורמן נ' כברה

1 איני רואה מקום לחייב את הנתבע בפרסום התנצלות או תיקון שכן הלכה היא כי אין משמעות
2 להתנצלות אלא אם היא כנה ומרצון חופשי, מה שאין כן במקרה דנן. אשר לפרסום "תיקון", הרי
3 שבנסיבות העניין ובחלוף הזמן לא יהיה בכך כל תועלת לתובעת ומשפחתה אלא רק הדהוד עקיף של
4 ההשמצה.

5 כמו כן אגרה ושכ"ט עו"ד בסך 20,000 ש"ח.

6
7
8
9
10
11
12 ניתן היום, כ"א שבט תש"פ, 16 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.
13

14

15 ניצה מימון שעשוע, שופטת בכירה
16
17
18
19
20

